

kunde høre, at Regeringen ikke har opgivet Tanken om at fremkomme med et Frihavnsforslag. Skønt jeg fremdeles maa beklage, at ved den Maade, hvorpaa Frilager-spørgsmaalet ensidig er blevet afgjort fra Regeringens Side, er Frihavns-spørgsmaalet til en vis Grad blevet præjudiceret. Men naar den ærede Minister ved sine Udtalelser overraskede mig, tænker jeg derved nærmest paa den Maade, hvorpaa den ærede Minister i Slutningen af förrige Samling optraadte overfor Forslaget angaaende en Kommission. Under Forhandlingen derom udtalte den ærede Minister, at alle de Spørgsmaal, jeg havde fremdraget til Støtte for en Kommission, og som jeg antog burde være Genstand for Kommissionens Undersøgelse, vare tilstrækkelig oplyste og undersøgte, at Regeringen ikke trængte til at foranstalte nye Undersøgelser i saa Henseende, og Regeringen antog selvfølgelig, med en ikke aldeles logisk Slutning, at dette Ting heller ikke trængte dertil. Men nu hører jeg fra den ærede Ministers Side, at han er i Færd med meget indgaaende Undersøgelser, som i Særdeleshed dreje sig om de Punkter, som han i Winter sagde, der ikke behøvedes flere Undersøgelser af, og at det er Marsagen til, at Frihavnsforslaget ikke er kommet endnu. Jeg kan ikke undlade at paapege den i det mindste tilskyndende Uoverensstemmelse, som findes mellem Regeringens Udtalelser i Dag og for et halvt Aar siden.

Harald Jensen: Da jeg i Gaar rejste det Spørgsmaal om Statsarbejdernes Løn, var jeg mig vel bevidst, at det var et Forhold, der strakte sig vidt omkring, og var en meget indviklet Sag, som jeg der berørte, at disse Lønninger grundede i mange forskellige Lønningslove, administrative Cirkulærer o. s. v., saa at det vilde være meget vanskeligt at paapege noget bestemt, der skulde gøres; men det, der var det afgørende for mig, var kun at henlede Opmærksomheden paa Forholdet i sin Almindelighed og opfordre Finansudvalget og Regeringen til at undersøge disse Forhold og i det hele taget alle Statsarbejdernes Forhold nøje og bringe andre Forhold til Stede, hvor de ere saa usle, som jeg oplæste for nogles vedkommende. Det var ikke saaledes, som det kunde synes, at det blot var Arbejderne paa Statsværkstederne, Fyrbøderne paa Klampenborgbanen og dem, jeg forøvrigt talte om, men det var samtlige Statsens Arbejdere, som der arbejdede under daarlige Forhold, og hvis Arbejdsforhold og Lønningsforhold burde tages op. Der er Landpostbudene, om hvilke man veed,

at Bønderne i de forskellige Egne tigge sammen til dem og støtte paa den Maade ved privat Godgørenhed Statens Arbejdere. Disse Landpostbude have en Gennemsnitsløn af 400 til lidt over 500 Kr., de højest lønede have, saa vidt jeg erindrer, 560 Kr., og det ikke for en lille Arbejdstid, jeg veed f. Eks. Landpostbude, som have en aarlig Arbejdstid af over 10 Timer. Der er Ledvogtere, Dørvogtere ved de forskellige Stationer, som ere lønede meget usælt. Der er Arbejderne paa Statens Plantager og i Statsstovene, som ogsaa have en meget usælt Dagløn. Jeg har i Dag faaet Oplysninger om, at Daglønnen paa Hedeplantagerneovre i Thyland ved ihærdigt Slid af vedkommende Arbejder kan drives op til den enorme Sum af 80—90 Ore om Dagen paa egen Koft. Det er altsaa alle disse forskellige Arbejdsforhold under Staten, som jeg vil bede den ærede Regering og det ærede Finansudvalg om at undersøge. Hvad Fyrbødernes Arbejdstid ved Klampenborgbanen angaar, kunde det interessere mig at faa at vide, hvorfra den ærede Minister har sine Oplysninger, om det er fra de overordnede eller fra de underordnede. I det Tilfælde, den ærede Minister vilde gaa til selve Arbejderne og spørge dem om, hvorledes Forholdene ere, hvorledes Arbejdstiden er, saa tror jeg nok, at Ministeren vilde faa et andet Syn paa disse Forhold end det, han har, til Trods for, at han jo indrømmer, at det var en Arbejdstid med Ophold, og det er jo et Spørgsmaal, om man ikke i Grunden kan talde den Tid for Arbejdstid eller henhørende til Arbejdstiden, som man maa anvende borte fra sit Hjem, indtil man igen tager fat. Det forekommer mig, at det er temmelig naturligt, at den Tid hører med til Arbejdstiden. Men trods dette tillader jeg mig at paastaa, at hvis den ærede Minister skulde ville jøge at faa Oplysninger fra selve Arbejderne, vilde han finde, at min Paastand er korrekt, at den Arbejdstid, som jeg nævnte, er den, som kommer Virkeligheden nærmest. Disse Oplysninger stammede netop fra Fyrbødere, som dels have været og dels endnu ere i Statens Arbejde. — Den ærede Minister udtalte med Hensyn til Bevillingerne til Jagstolerne, som jeg omtalte, at det ikke var de eneste Bevillinger, der var til Udbannelse af Haandværkere. Nej, det har jeg vel set, men jeg fremhævede det, fordi der ligger en Fare for vort Haandværk og vor Industri i den Maade, hvorpaa Læringsforholdet indnyttes. Som det vistnok er det store Flertal bekendt, blive Læringerne i den vilde Konkurrence et Udbyttningsobjekt for Arbejdsgiverne, og naar de blive det, vil man forstaa, at det sker paa